

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2009-2010

30 MAART 2010

REGLEMENT VAN ORDE

Voorstel tot wijziging van artikel 63 van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

- van de heer Dominiek Lootens-Stael -

VERSLAG

namens de Commissie voor het Reglement
uitgebracht door de heer René COPPENS

Hebben aan de werkzaamheden van de Commissie deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Carla Dejonghe, voorzitter, de heer Fouad Ahidar, mevrouwen Els Ampe, Sophie Brouhon, de heer René Coppens, mevrouwen Bianca Debaets, Brigitte De Pauw, de heren Paul De Ridder, Dominiek Lootens-Stael, mevrouwen Annemie Maes en Elke Van den Brandt

Zie: **Stuk 3-A**(2009-2010) – Nr. 1 : voorstel tot wijziging van het reglement

Dames en heren,

De Commissie voor het Reglement boog zich in haar vergadering van dinsdag 30 maart 2010 over het voorstel tot wijziging van artikel 63 van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van de heer Dominiek Lootens-Stael – Stuk 3 A (2009-20010) – Nr. 1.

De heer René Coppens wordt benoemd tot verslaggever.

I. Toelichting

Het voorliggende voorstel van **de heer Dominiek Lootens-Stael** strekt ertoe een nieuw gegeven in het Reglement van Orde op te nemen : een motie van treurnis. De spreker geeft een definitie. Een motie van treurnis is een motie waarin wordt verwoord dat de Raad die de motie aanneemt een bepaalde gang van zaken, of een bepaalde opstelling van een persoon of personen tegen wie de motie is gericht, betreurt. Deze motie heeft geen rechtsgevolgen.

Dergelijke motie is geen uitvinding van de indiner. De mosterd werd in Nederland gehaald, waar de motie van treurnis zowel bestaat in de Eerste als in de Tweede Kamer, evenals in vele gemeenten. Deze motie werd in Nederland bijvoorbeeld gebruikt wanneer een gemeenteraad zijn ongenoegen wilde uiten over het feit dat een wethouder poseerde voor een glossy tijdschrift. In de VGC context zou deze motie kunnen aangewend worden als een collegelid reclame maakt voor een kleermaker of voor een bepaald automerk. Maar evenzeer kan dergelijke motie dienen om de gemoedsgesteldheid van de Raad te kanaliseren wanneer het College of een collegelid geen gevolg geeft aan resoluties of moties aangenomen door de Raad. Dit instrument, zonder juridische gevolgen, zou in zo'n geval kunnen gebruikt worden in plaats van direct te moeten grijpen naar een motie van afkeuring, die sterker is en waar politieke consequenties aan verbonden zijn.

Om die mogelijkheid in te bouwen in het Reglement van Orde van de Raad volstaat het om de 'motie van treurnis' mee op te nemen in de opsomming van artikel 63, paragraaf 1 en om een nieuwe paragraaf 4 in te voegen, waarvan de tekst luidt als volgt :

'In een motie van treurnis wordt de houding van het College of een lid ervan betreurd. Een motie van

treurnis moet uiterlijk 48 uur voor de eerstvolgende plenaire vergadering worden ingediend.'

De spreker verheelt niet dat de aanleiding tot het indienen van dit voorstel tot reglementswijziging rechtstreeks te vinden is in het feit dat een bepaald collegelid regelmatig ofwel niet kan aanwezig zijn voor plenaire vergaderingen, ofwel systematisch vraagt om de volgorde van de agenda te wijzigen en aan te passen aan de persoonlijke agenda. Dat is een bijzonder vervelende situatie. De werking van de parlementaire democratie wordt daardoor bemoeilijkt. De Raad verliest daardoor zijn optimale parlementaire controlemogelijkheid. Zo kunnen aanstaande vrijdag een aantal agendapunten niet behandeld worden omdat een collegelid andermaal niet aanwezig is. De Raad moet in soortgelijke gevallen over een instrument kunnen beschikken dat zijn ongenoegen officieel kanaliseert en hem de mogelijkheid biedt dergelijke houding te laken.

Ten slotte zegt de initiatiefnemer dat het instrument van de motie van treurnis niet wordt voorgesteld om iemand in het bijzonder te viseren, maar enkel om de werking van de parlementaire democratie ten volle te kunnen laten spelen. Het heeft de verdienste een stok achter de deur te zijn, die desgevallend kan worden gebruikt. De spreker hoopt dat alle collega's die het goed menen met de democratische parlementaire controle zijn voorstel zullen goedkeuren.

II. Bespreking

Commissielid Brigitte De Pauw neemt akte van een aantal opmerkingen van de heer Dominiek Lootens-Stael. Zij wijst er op dat bepaalde agendawijzigingen of wijzigingen in data voor vergaderingen te wijten zijn aan overvolle agenda's of ambtsverplichtingen van de collegeleden. Steeds melden de collegeleden die een agendaprobleem hebben dat vooraf aan de voorzitter van de Raad, die het voorlegt aan het Uitgebreid Bureau, dat daarover beslist tot agendawijziging of uitstel van bepaalde punten. De spreker benadrukt dat de parlementaire spelregels wel degelijk worden gevolgd.

Wat de motie zelf betreft, vindt de spreker het voorbarig om hierover in de Raad van de VGC een uitspraak te doen, te meer omdat dit parlementair instrument nog niet bestaat in Kamer en Senaat.

En wat de uitdrukking van de gemoedsgesteldheid betreft, opteert mevrouw De Pauw eerder voor

een blijde gemoedsgesteldheid dan voor eentje van treurnis.

Commissielid René Coppens vindt het invoeren van een nieuw type motie van het goede teveel. In het Belgisch rechtssysteem en de Raad van de VGC bestaan er voldoende motiemogelijkheden. De Raad zelf kan een motie van afkeuring of aanbeveling hanteren, er zijn zelfs traditionele moties van orde voor handen om over tal van situaties zijn mening te uiten of vragen te stellen. Kritiek kan daarnaast ook nog in de pers, de vierde macht, geuit worden. Er is geen enkele reden om een nieuw type motie in te voeren.

Bovendien is een motie van treurnis eigenlijk zonder voorwerp, want het is een motie zonder rechtsgevolgen, zoals in de toelichting zelf vermeld staat. Als het allemaal voor 'de galerie' is, zoals men in het Brussels zegt, dan moeten we het Reglement van Orde niet aanpassen.

Wat het bestaan van een motie van treurnis in Nederland betreft, merkt de spreker op dat Nederlanders creatief en inventief zijn en tal van goede voorstellen deden die door onze parlementaire assemblees soms worden overgenomen. De motie van treurnis vindt de spreker een stap te ver gaan. Misschien komt Nederland weldra met een motie van ontgoocheling, of een motie van vreugde voor de dag, wie weet. Trop is teveel, paraphraseert de spreker gewezen eerste minister Paul Vanden Boeynants.

Collega Lootens-Stael scoorde in elk geval met zijn voorstel : een gedrukt stuk en een bespreking in de Commissie voor het Reglement. Het goedkeuren van het voorstel zou niet redelijk zijn en is een brug te ver.

Ook **commissielid Fouad Ahidar** vindt, net zoals collega Coppens, het voorstel overbodig omdat er geen rechtsgevolgen aan gekoppeld zijn. De sp.a zal zich bij de stemming onthouden.

Het huidige Reglement van Orde biedt nu al de mogelijkheid om op te treden : een afwezig collegelid kan gevorderd worden. Misschien moet deze techniek aangewend worden. We weten nu al dat een collegelid op 2 april 2010 zonder opgegeven reden afwezig zal zijn voor de plenaire vergadering. We hoeven geen motie van treurnis in te bouwen in het Reglement van Orde om dit te betreuren. Dat kan reglementair op een andere manier. Vanzelfsprekend kan er begrip opgebracht worden voor

een afwezig collegelid, als het gaat om ambtsverplichtingen of gezondheidsredenen. Geen reden van verhindering opgeven doet vragen rijzen en noopt ertoe te overwegen om het betrokken collegelid te vorderen.

Mevrouw Brigitte De Pauw werpt op dat de collegeleden drukke agenda's hebben die ze vaak niet zelf in de hand hebben. Dat is natuurlijk zo als de collegeleden door de Federale Overheid ontboden worden, maar dat is zeer uitzonderlijk, terwijl eenzelfde collegelid meermaals niet kon aanwezig zijn voor de plenaire vergadering. Het vergaderschema van de Raad van de VGC wordt nochtans voor een volledig zittingsjaar opgemaakt en ruim op tijd ter beschikking gesteld. Een parlamentslid dat de gang van zaken niet accepteert moet de huidige mogelijkheid, nl. het vorderen van het afwezige collegelid, gebruiken.

Commissielid Paul De Ridder meent dat het te overwegen valt om voorliggend voorstel te aanvaarden. Hij benadrukt dat zijn opvatting van algemene aard is en niet wordt geïnspireerd door de houding van een of ander collegelid.

De parlementsleden moeten de kans krijgen een signaal te geven van hun afkeuring, zonder er juridische gevolgen aan te koppelen. Het voorbeeld van Nederland is zijns inziens niet slecht en zal allicht niet lichtzinnig tot stand zijn gekomen.

Commissielid en indiener van het voorstel, **de heer Dominiek Lootens-Stael**, vindt het voorstel om een motie van treurnis in te voeren in het Reglement van Orde helemaal niet voorbarig. Hij vindt dat de Raad al veel te veel geduld heeft gehad en te braaf was en vraagt zich af hoelang sommigen de raadsleden nog voor onnozelaars gaan nemen. Als collega Coppens de motie van treurnis niet interessant vindt omdat er geen rechtsgevolgen aan gekoppeld zijn, pleit hij er dan voor dat er direct naar een motie van afkeuring moet gegrepen worden ?

De motie van treurnis biedt de mogelijkheid om op een fatsoenlijke, sympathieke manier te zeggen dat de houding van het College of een lid ervan niet langer meer aanvaardbaar is voor de Raad, dat er grenzen zijn.

Als men zou nagaan welke moties en resoluties van de Raad, gedrukt en aangenomen, door het College zonder gevolg ter zijde worden geschoven, dan zou men raar opkijken. Het is de bedoeling om met een motie van treurnis een signaal te geven aan

het College. Het is een instrument dat verrijkend kan zijn voor de Raad om aan het College te melden dat het beter kan.

Voor het specifieke geval waarover in bedekte termen sprake in deze bespreking, is een motie van treurnis trouwens niet voorbarig, maar hoogdringend.

Indien de invoering van de motie van treurnis niet wordt aangenomen, zal de spreker verplicht worden om te pas en te onpas naar andere parlementaire instrumenten te grijpen om zijn ongenoegen over de gang van zaken te uiten.

III. Stemming

De voorzitter geeft lezing van de paragrafen die ter wijziging van artikel 63 worden voorgesteld en legt de nieuwe paragrafen en het nieuwe artikel 63 in zijn geheel ter stemming voor.

Beide paragrafen alsook het nieuwe artikel 63 worden verworpen met 7 stemmen tegen, 2 stemmen voor en 2 onthoudingen.

De verslaggever,
René COPPENS

De voorzitter,
Carla DEJONGHE